

Metodické usmernenie v oblasti ochrany utajovaných skutočností poskytnutých a prijatých v rámci medzinárodnej spolupráce:

1. Aké podmienky musia byť splnené pri oboznamovaní sa s utajovanými skutočnosťami vymieňanými v rámci medzinárodnej spolupráce?

V prípade, že sa zamestnanci štátneho orgánu, podnikateľ alebo inej právnickej osoby alebo ich organizačnej zložky budú s utajovanými skutočnosťami v rámci medzinárodnej spolupráce oboznamovať, Národný bezpečnostný úrad (ďalej len „NBÚ“) podľa § 60 ods. 7 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vykonáva bezpečnostnú previerku fyzickej osoby, ktorá sa má oboznamovať s utajovanými skutočnosťami v súvislosti s plnením úloh podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, a vydáva certifikát o bezpečnostnej previerke tejto osoby; na vydanie certifikátu o bezpečnostnej previerke osoby sa vzťahujú ustanovenia § 10 až 33 zákona. Ak je medzi fyzickými osobami aj osoba, na ktorú bola vykonaná previerka podľa § 18 zákona, certifikát o bezpečnostnej previerke takejto osoby vydáva úrad na základe posúdenia jej bezpečnostného spisu.

2. Kedy môžu byť štátnemu orgánu poskytované zahraničné utajované skutočnosti?

V prípade, že štátny orgán, podnikateľ alebo iná právnická osoba alebo ich organizačná zložka bude utajované skutočnosti v rámci medzinárodnej spolupráce poskytovať alebo prijímať, je nevyhnutné zriadiť podľa § 61 ods. 2 zákona vlastný register alebo koncový register, ktorý schvaľuje NBÚ.

Žiadosť o zriadenie registra alebo koncového registra zasiela vedúci podľa prílohy č. 14 vyhlášky a musí obsahovať nasledovné náležitosti:

- a) Názov štátneho orgánu, podnikateľ alebo inej právnickej osoby, alebo ich organizačnej zložky,
- b) Sídlo registra alebo koncového registra,
- c) Meno a priezvisko vedúceho registra alebo koncového registra a jeho zástupcu,
- d) Dôvod zriadenia s uvedením medzinárodnej zmluvy, na základe ktorej sa budú utajované písomnosti vymieňať,
- e) Stupeň utajenia,
- f) Popis organizačnej štruktúry registra alebo koncového registra,
- g) Organizačné začlenenie registra alebo koncového registra v rámci štátneho orgánu, podnikateľ alebo inej právnickej osoby alebo ich organizačnej zložky,
- h) Popis umiestnenia chránených priestorov registra alebo koncového registra.

3. Môže zriadený koncový register utajovaných skutočností prijímať a poskytovať vymieňané utajované písomnosti priamo alebo prostredníctvom „svojho“ registra utajovaných skutočností?

Podľa § 30 ods. 1 vyhlášky koncový register pôsobí prostredníctvom registra ako príjemca a odosielateľ vymieňaných utajovaných písomností v pôsobnosti príslušnej organizačnej zložky štátneho orgánu, podnikateľa alebo inej právnickej osoby. Ďalej v § 33 ods. 4 vyhlášky je upravená výmena utajovaných písomností vo výnimočných prípadoch týkajúca sa len registrov utajovaných skutočností. Z uvedeného vyplýva, že koncový register utajovaných skutočností komunikuje len prostredníctvom svojho registra.

4. V prípade, že prijímané utajované písomnosti Vyhradené NATO a Vyhradené EÚ sú vedené v protokole utajovaných písomností, môžu byť aj odpovede evidované v týchto protokoloch utajovaných písomností?

Ak podľa § 32 ods. 1 vyhlášky vedúci určí, že utajované písomnosti NATO Vyhradené a EÚ Vyhradené budú i naďalej evidované v protokoloch utajovaných písomností podľa predtlaču v poradí, v akom boli utajované písomnosti doručené, a to tak, aby bola zabezpečená trvalosť písma, potom aj vytvorené (postupované) utajované písomnosti môžu byť evidované v týchto protokoloch. V prípade, že vedúci určil iný spôsob evidencie prijatých utajovaných písomností, potom je potrebné pre vytvorené (postupované) utajované písomnosti zaviesť protokol utajovaných písomností, ktorý sa vyplní podľa predtlaču.

5. Ako sa má manipulovať s utajovanou písomnosťou prijatou v rámci medzinárodnej spolupráce, ktorá nemá niektorú z náležitostí utajovanej písomnosti?

V takých prípadoch, kedy utajovaná písomnosť prijatá v rámci medzinárodnej spolupráce nemá niektorú z náležitostí utajovanej písomnosti (napr. číslo utajovanej písomnosti, správne označenie stupňa utajenia, počet listov, názov, atď.), zaeviduje sa podľa § 8 ods. 1 vyhlášky, resp. § 32 ods. 1 vyhlášky pre písomnosti NATO Vyhradené a EÚ Vyhradené. Pri písomnostiach označených stupňom utajenia Prísne tajné a Tajné odporúčame ihneď písomne informovať centrálny register o danej skutočnosti. U písomností označených stupňom utajenia Dôverné a Vyhradené stačí na konci kalendárneho mesiaca zaslať zoznam uvedených utajovaných písomností, resp. pri utajovaných písomnostiach NATO Vyhradené a EÚ Vyhradené vyznačiť ich v zoznamoch prijatých utajovaných písomností zasielaných podľa § 32 ods. 3 vyhlášky za obdobie kalendárneho mesiaca na centrálny register napríklad vo vytvorenom stĺpci „Poznámka“.

Upozornenie !!!

V súvislosti s aplikáciou § 32 vyhlášky si Vás dovoľujeme upozorniť, že predmetné ustanovenie sa vzťahuje len na utajované písomnosti NATO/EÚ stupňa utajenia Vyhradené, ktoré sú do Slovenskej republiky doručené, t. j. nevzťahuje sa na vlastné utajované písomnosti zasielané do NATO resp. EÚ. Tieto utajované písomnosti je potrebné viesť v príslušnom protokole utajovaných písomností podľa § 33 ods. 1 a 2 vyhlášky.

Doručovanie utajovaných písomností do zahraničia

Utajované písomnosti Slovenskej republiky je možné zasielať do zahraničia po ich zaevidovaní v centrálnom registri NBÚ (s výnimkou utajovaných písomností SR, ktoré sú zasielané zastupiteľskému úradu SR, nakoľko sa nejedná o postúpenie cudzej moci). Utajované písomnosti SR je možné postúpiť iba v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, alebo ak to vyžadujú princípy multilaterálnych kontrolných režimov, ktorých je Slovenská republika členom.

Po zaevidovaní zasielanej utajovanej písomnosti v centrálnom registri NBÚ je možné utajovanú písomnosť v listinnej podobe zasielať iba diplomatickou cestou a to nasledovnými spôsobmi:

1. odovzdať utajovanú písomnosť prostredníctvom centrálného registra alebo osobne na MZV SR,
2. požiadať investično-prevádzkový odbor MZV SR o vystavenie „bordereau“ (t.j. dokumentu, ktorý zabezpečuje nedotknuteľnosť zásielky) a doručiť utajovanú písomnosť osobne.

V urgentných prípadoch odporúčame postupovať podľa bodu 2.

V prípade akýchkoľvek nejasností je možné kontaktovať pracovníkov centrálného registra NBÚ na tel. čísle 02/6869 2517.